

Lokaal antennebeleid en 5G

Louwrens Wemekamp
Antennebureau.nl
2 juli 2020

Outline

- Over het Antennebureau
- 5G: wat en waarom?
- Uitgangspunten Rijk
- Regels antenneplaatsing
- Aanstaande wijzigingen regelgeving
- Rol gemeente of lokale overheid
- Meer informatie

Direct naar

- > 5G antennebureau
- > Locaties antennes in Nederland
- > Informatie voor gemeenten

Straling en gezondheid

Gezondheidseffecten zendmasten, blootstellingslimieten, metingen straling antennes

Antennes en techniek

Soorten antennes, hoe werken zendmasten, spreekbeurt of werkstuk voor basisscholieren

Plaatsing antennes

Locaties antennes, regels, inspraak, voorlichtingen, informatie voor gemeenten

Organisatie

Brochure, cursussen, nieuwsbrief, rol en taken Antennebureau

www.antennebureau.nl

Antennebureau

Zoeken

Direct naar

- › [Aanmelden nieuwsbrief](#)
- › [5G en antennes](#)
- › [Locaties antennes in Nederland](#)
- › [Resultaten metingen straling antennes](#)
- › [Informatie voor gemeenten](#)
- › [Contact](#)

Straling en gezondheid

Gezondheidseffecten zendmasten, blootstellingslimieten, metingen straling antennes

Antennes en techniek

Soorten antennes, hoe werken zendmasten, spreekbeurt of werkstuk voor basisscholieren

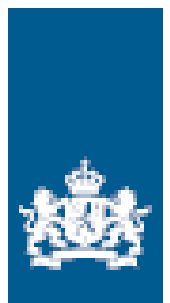
Plaatsing antennes

Locaties antennes, regels, inspraak, voorlichtingen, informatie voor gemeenten

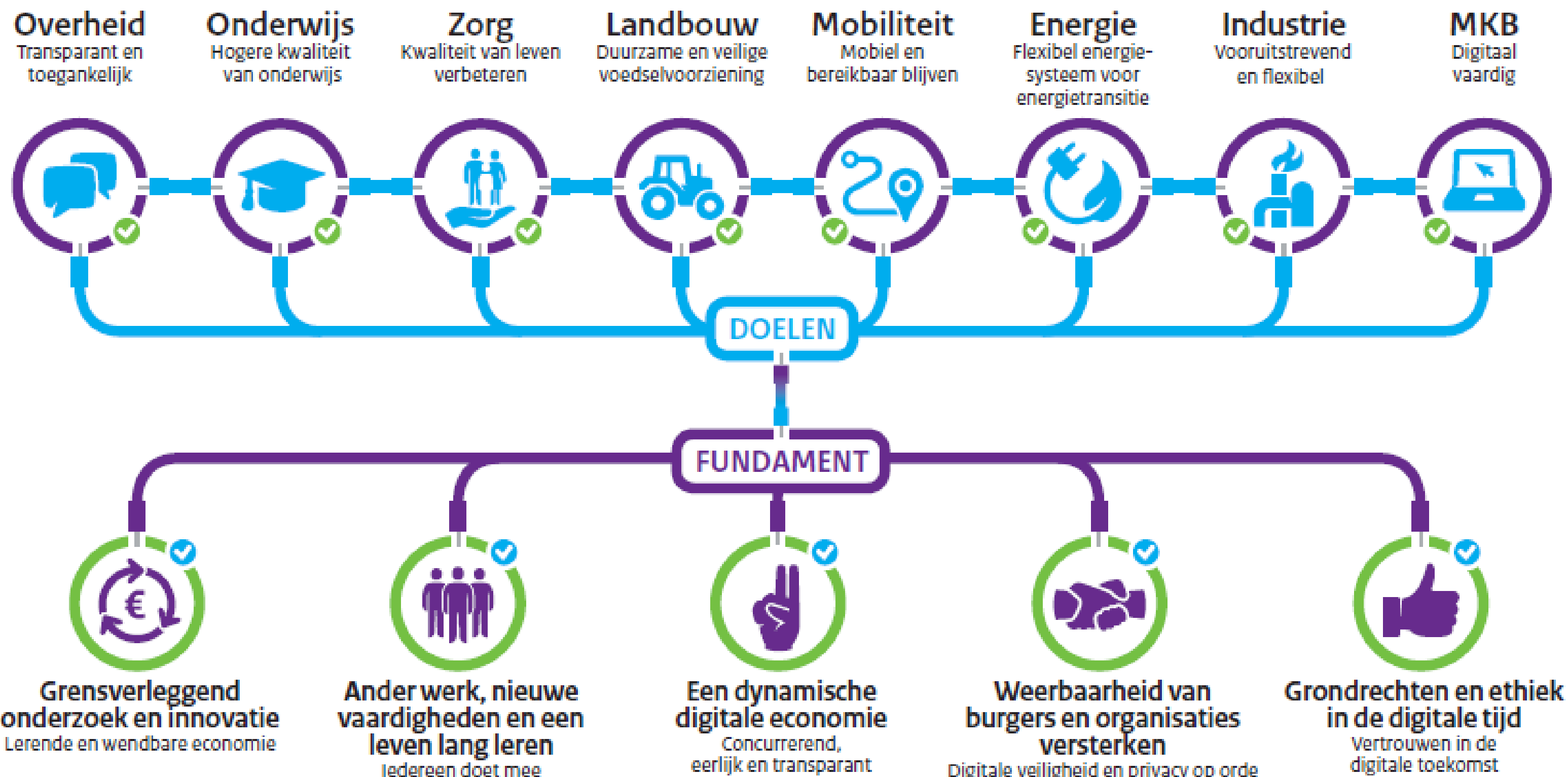
Organisatie

Brochure, cursussen, nieuwsbrief, rol en taken Antennebureau

Digitale transformatie

Nederland Digitaal

5G: wat en waarom?

Afhankelijkheid van digitale connectiviteit

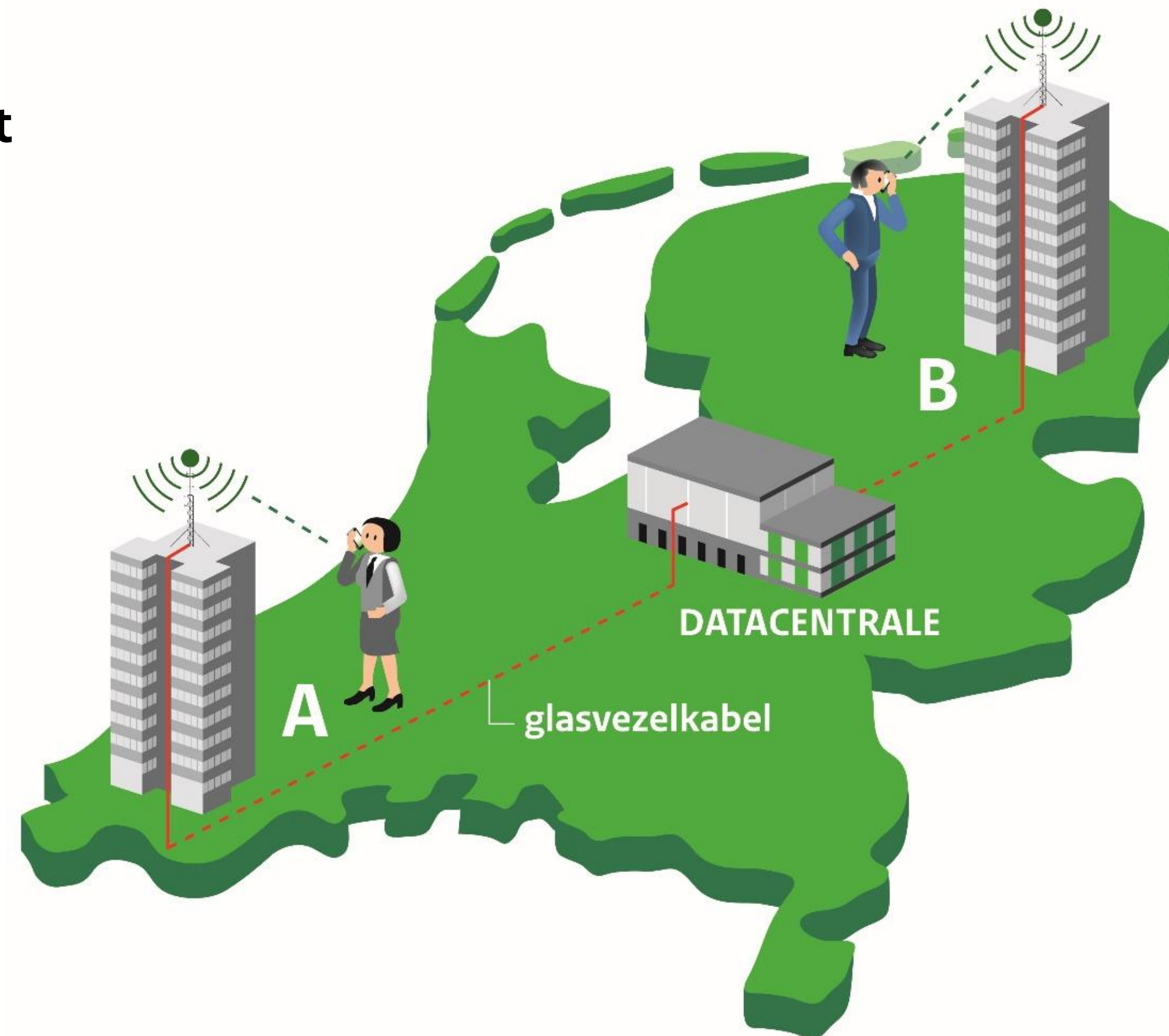

5G: wat en waarom?

5G: vijfde generatie mobiele netwerk

- Volgende technische stap in digitale connectiviteit
- Waarom? Groei maatschappelijke databehoeft

Quizvraag: wat is waar over 5G?

- **5G staat al aan**
- **5G is een technische standaard**
- **5G kan alleen met nieuwe antennes**

5G: wat en waarom?

Mobiele communicatie

1981

1G: NMT

1991

2G: GSM

2001

3G: UMTS

2013

4G: LTE

2020

5G NR

5G: wat en waarom?

Wat biedt 5G?

- **Mobiel breedband**
Zorg op afstand, precisielandbouw
- **Internet of Things**
Sensoren, machine-to-machine communicatie
- **Ultrabetrouwbare communicatie**
Zelfrijdende voertuigen

Zorg op afstand

Precisielandbouw

Thuisonderwijs

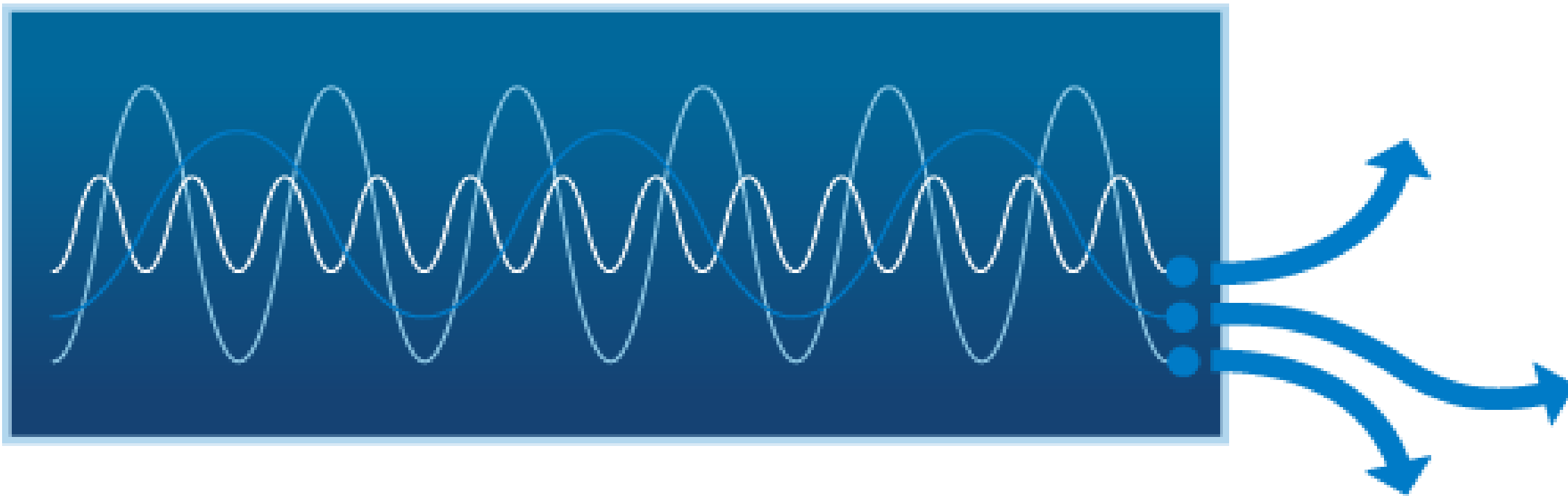
Zelfrijdend vervoer in
landelijk gebied

5G-frequenties

Hoewel 5G ook op bestaande frequenties voor mobiele communicatie toegepast kan worden, zijn er drie 'pioniersfrequenties' aangewezen door de EU:

- **700 MHz**
Wordt in juni 2020 samen met 1400 MHz en 2100 MHz geveild

In de veiling is een dekkingseis en snelheidseis opgenomen. In 2022 moeten mobiele operators 98% van alle gemeenten bedekken met een snelheid van tenminste 8 mb/s
- **3,5 GHz**
Veiling staat gepland voor 2022
- **26 GHz**
Nog niet bekend of deze landelijk geveild wordt

5G: wat en waarom?

5G trends: antennes

- **10% groei aantal antenne-installaties**

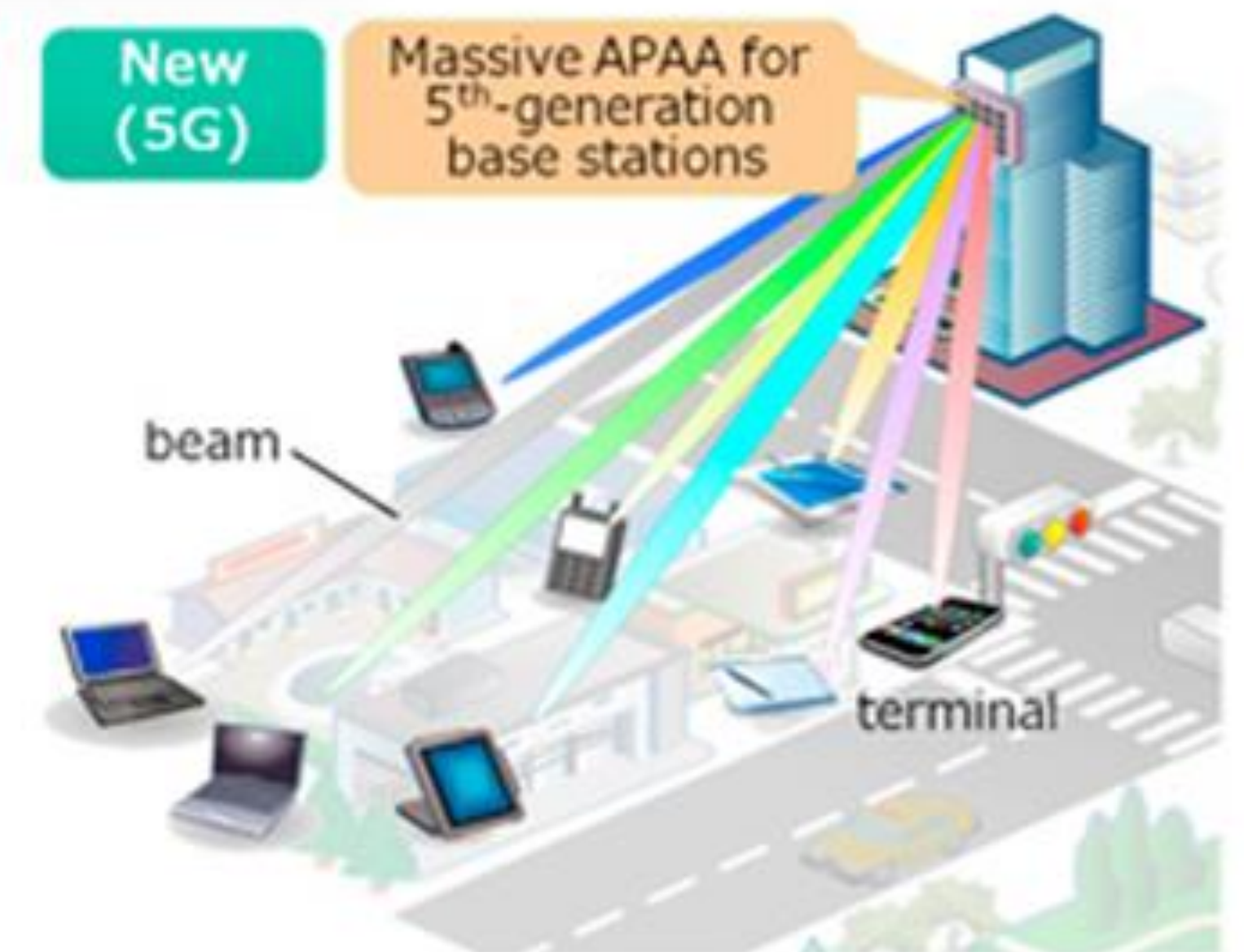
De komende jaren worden ongeveer 10% nieuwe antenne-installaties verwacht door Monet (ca. 1500 stuks).

- **Small cells**

Op drukke plaatsen zullen kleine antennes (small cells) in het straatbeeld verschijnen.

- **Massive MIMO**

Gebruikers kunnen een persoonlijk gericht signaal krijgen van zogenaamde massive MIMO antennes.

Rijksbeleid antennes en gezondheid

- Plaatsen/gebruik antennes en apparatuur verantwoord
- Rijk baseert beleid op Gezondheidsraad en Wereldgezondheidsorganisatie: ICNIRP blootstellingslimieten
- Kort geding 5G: Rijksbeleid biedt voldoende voorzorg

Rijksbeleid antennes

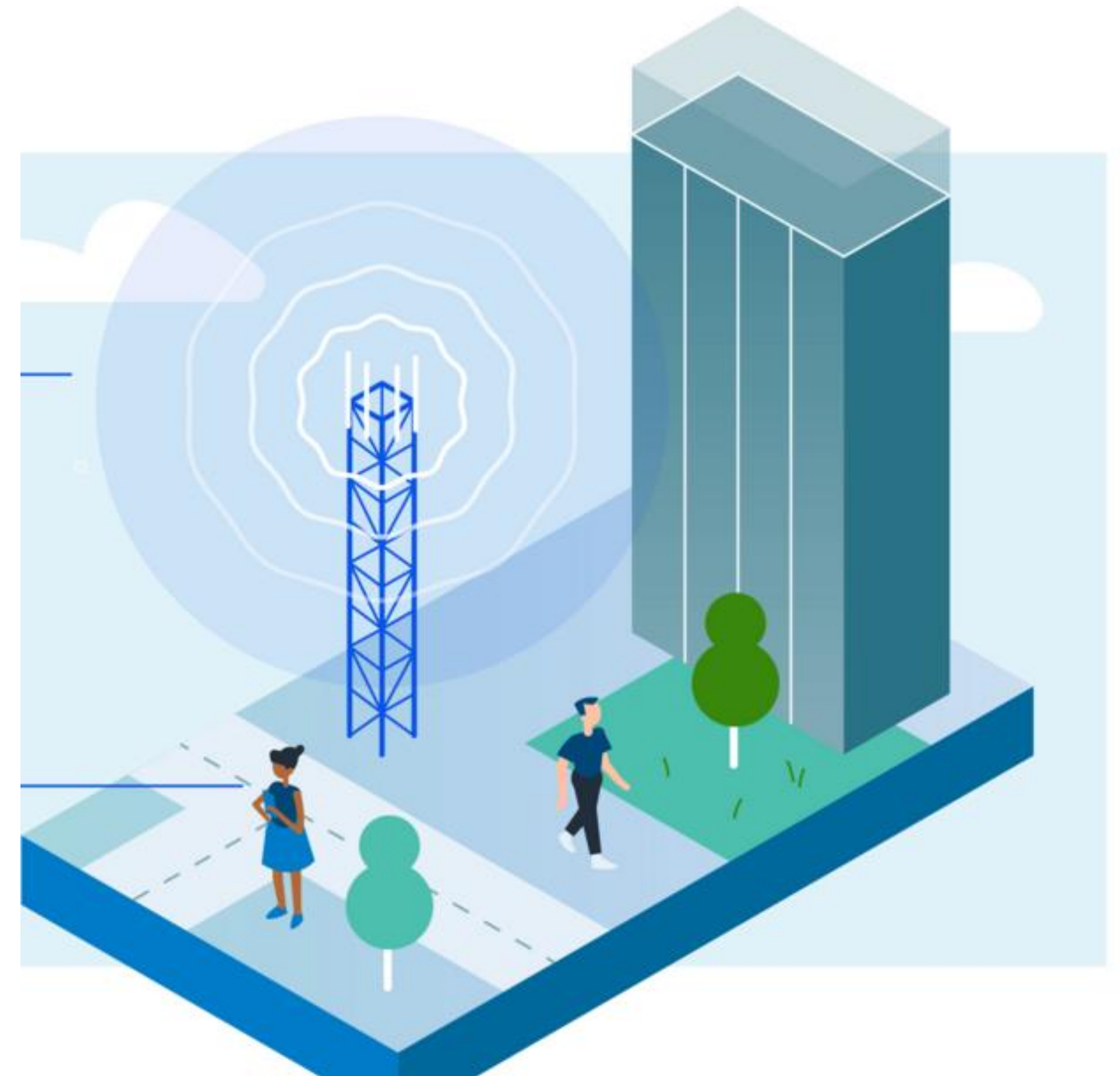
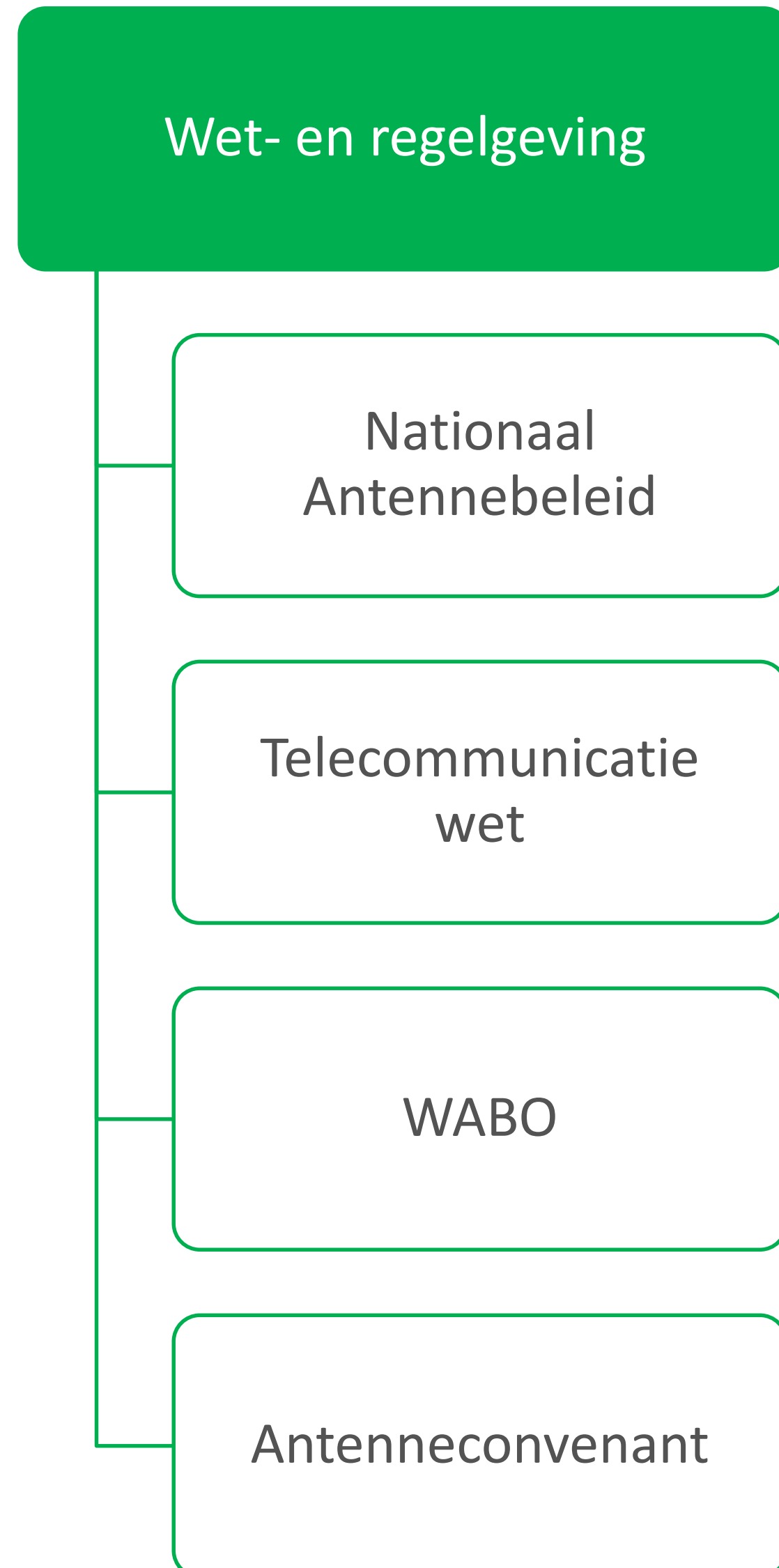
- De veldsterkte van antennes moet altijd onder de blootstellingslimieten blijven. Inclusief 5G.
- Metingen 5G-locaties door Agentschap Telecom: ruim onder de limiet
- Alle metingen staan op www.antennebureau.nl
- Zendmasten staan op www.antenneregister.nl
- [Video meten EMV](#) door Agentschap Telecom
- Dekkingseis bij de 5G-veiling

Regels antenneplaatsing

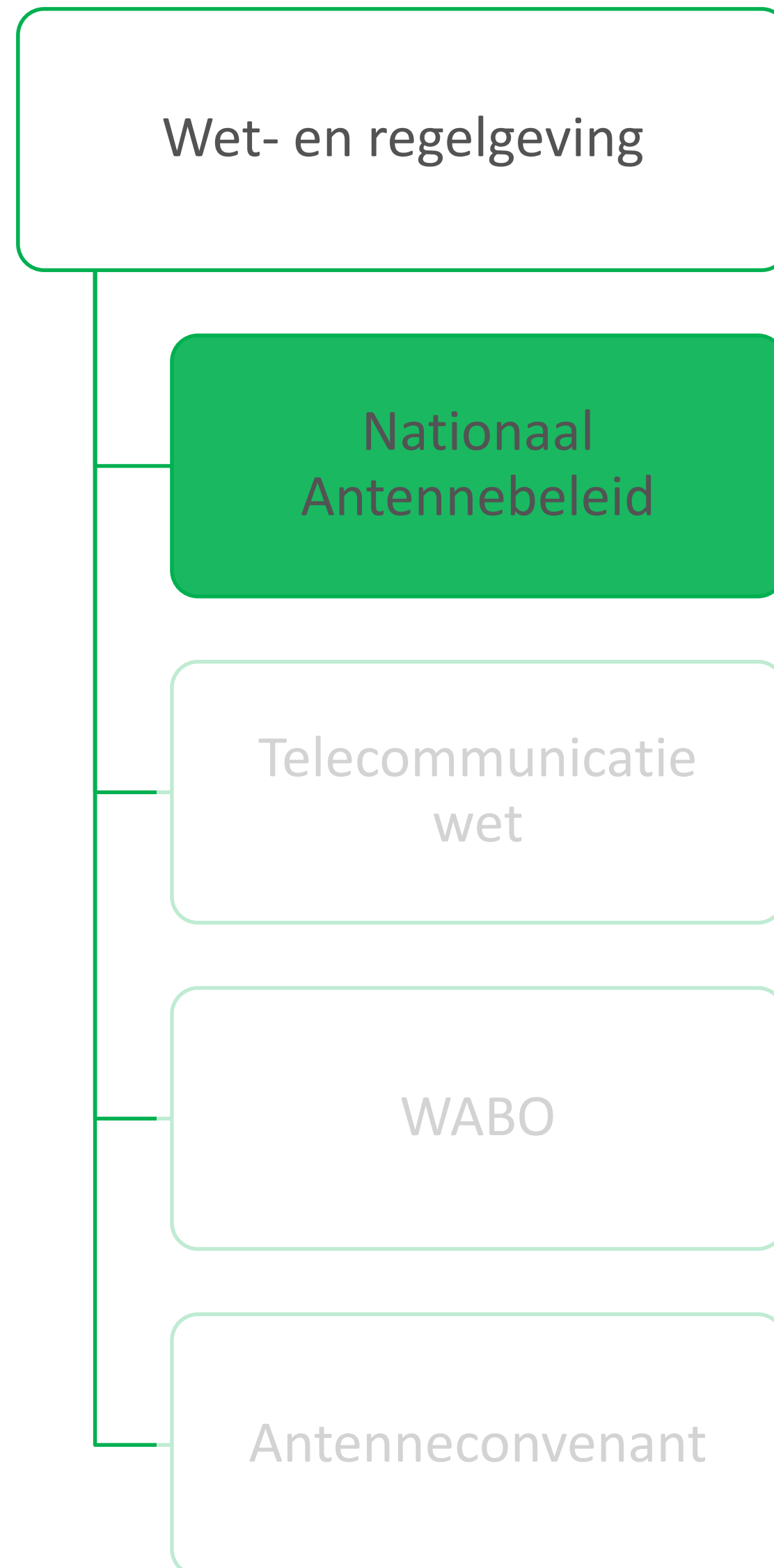

Quizvraag: er zijn aparte regels voor het plaatsen van 5G antennes

- **Juist**
- **Onjuist**

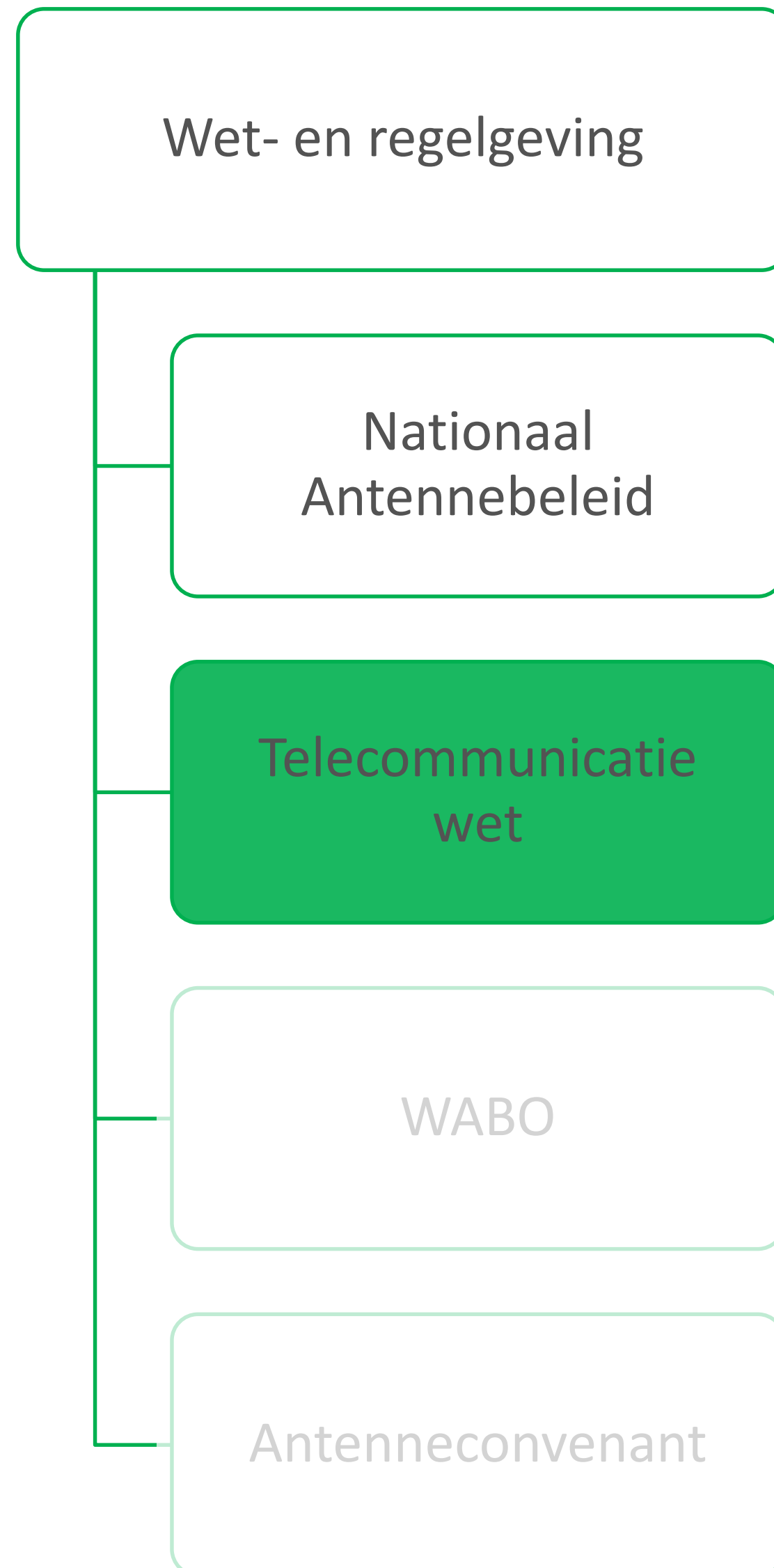
Doel

- Faciliteren/stimuleren voldoende antenne-opstelpunten
- Rekening houden met gezondheid, milieu en veiligheid (ICNIRP)
- Verdeling verantwoordelijkheden ministeries

Beleidsthema's

- Aanpassen relevante wet- en regelgeving
- Ruimtelijke inpassing: evenwicht vraag en aanbod van opstelpunten
- Communicatie en informatievoorziening

De Telecommunicatiewet stelt regels voor het gebruik van frequentieruimte en is de basis voor het Nationaal Frequentieplan

Artikel 3.1 Gebruik (radio)frequenties

- Vergunningvrij: WiFi, DECT, speelgoed, drones, etc.
- Vergunningplichtig: radio, tv, mobiele communicatie
- Meldingsplicht: radiozendamateurs

Artikel 3.23 Antenneregister

- Informeren over antennes in de leefomgeving
- Vast opgestelde antennes met een zendvermogen >10 dBw
- Antennes van defensie en C2000 zijn uitgezonderd

Regels antenneplaatsing

Wet- en regelgeving

Nationaal Antennebeleid

Telecommunicatie wet

WABO

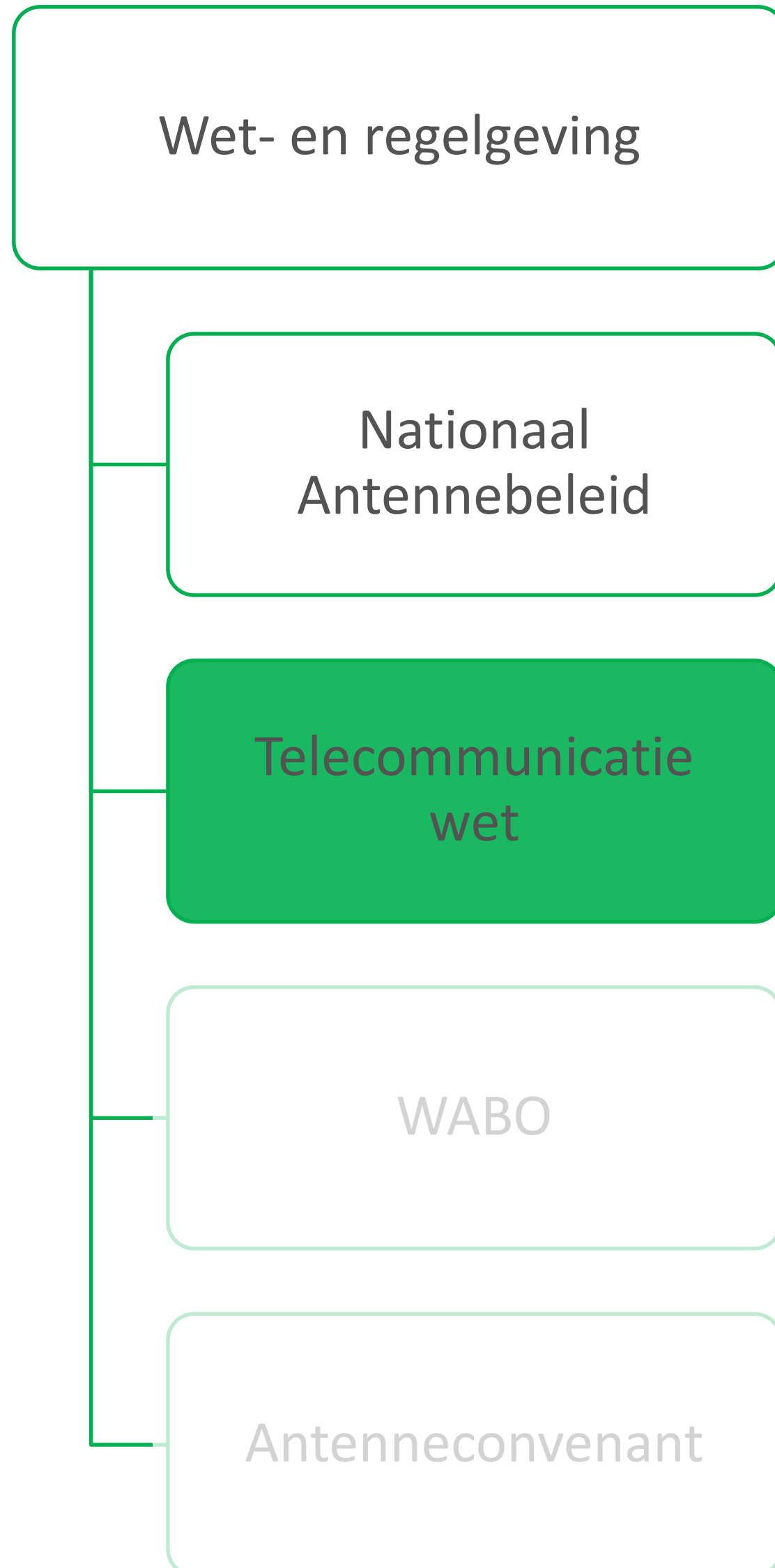
Antenneconvenant

The screenshot shows the 'Antenneregister' website interface. At the top, there is a search bar with the text 'Zoeken..'. Below the search bar is a filter menu with the following options:

- Antenneregister
  - 2G (GSM)
  - 3G (UMTS)
  - 4G (LTE)
  - 5G (NR)
  - OMROEP
  - ZENDAMATEURS
  - VASTEVERBINDING
  - OVERIGMOBIEL
- Luchtfoto

At the bottom of the filter menu, there are buttons for 'Toon legenda' and 'Kaartlagenlijst'. The main part of the page is a map of Amsterdam, densely populated with small colored squares representing antenna locations. The map includes labels for various districts and landmarks, such as 'Amsterdam', 'IJmeer', 'A10', and 'A9'. A scale bar at the bottom indicates distances of 0, 3, and 6 km.

Hoofdstuk 5a Medegebruik (2018)

Wat

Delen opstelpunten en fysieke infrastructuur

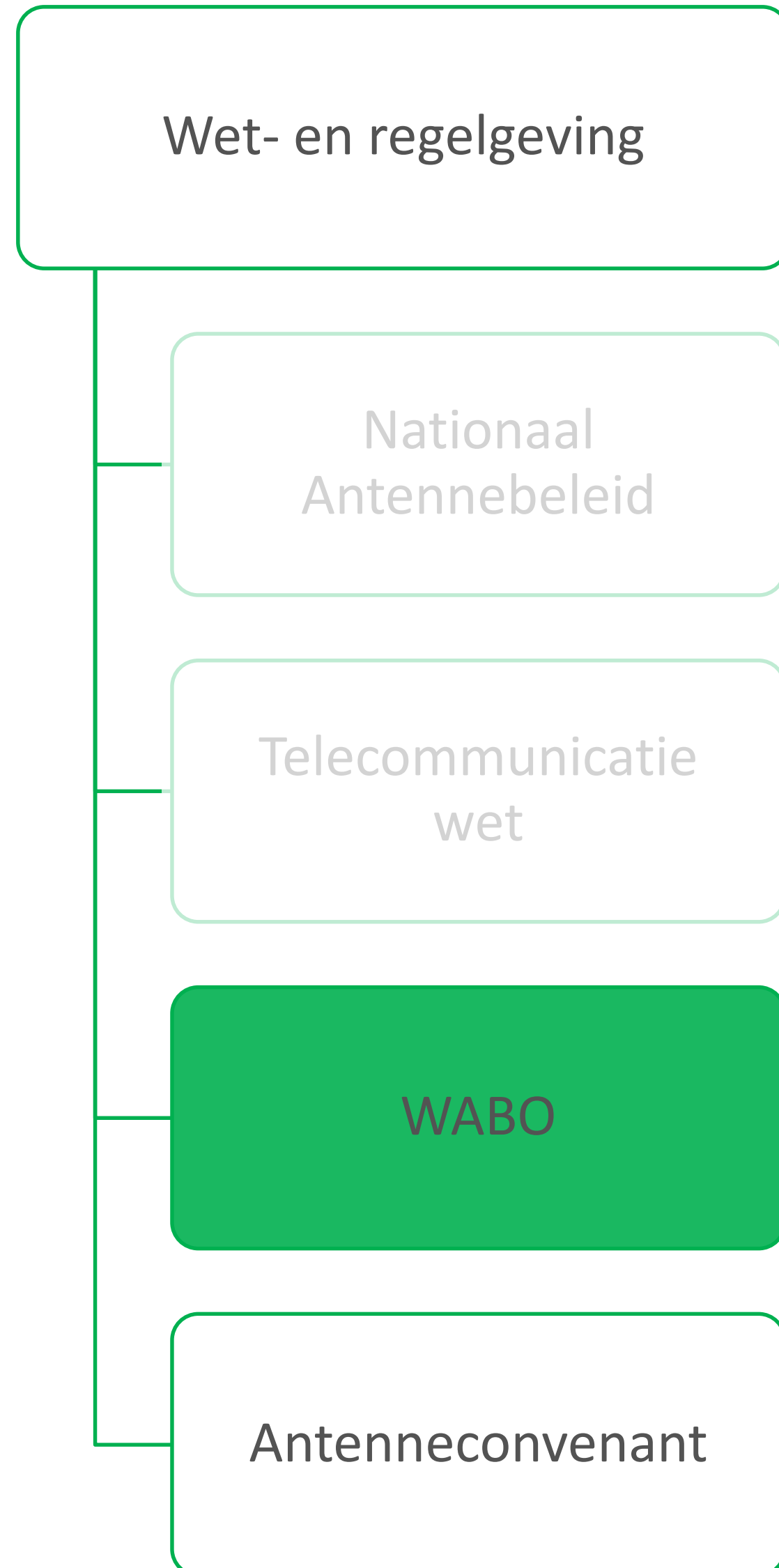
Waarom

Voorkomen onnodig veel opstelpunten
Stimuleren breedbandverbindingen

Wie

Netwerkeexploitanten (telecominfra, gas, elektriciteit, verlichting, verwarming, (lucht)havens, (spoor)wegen)

Uitzondering
C2000

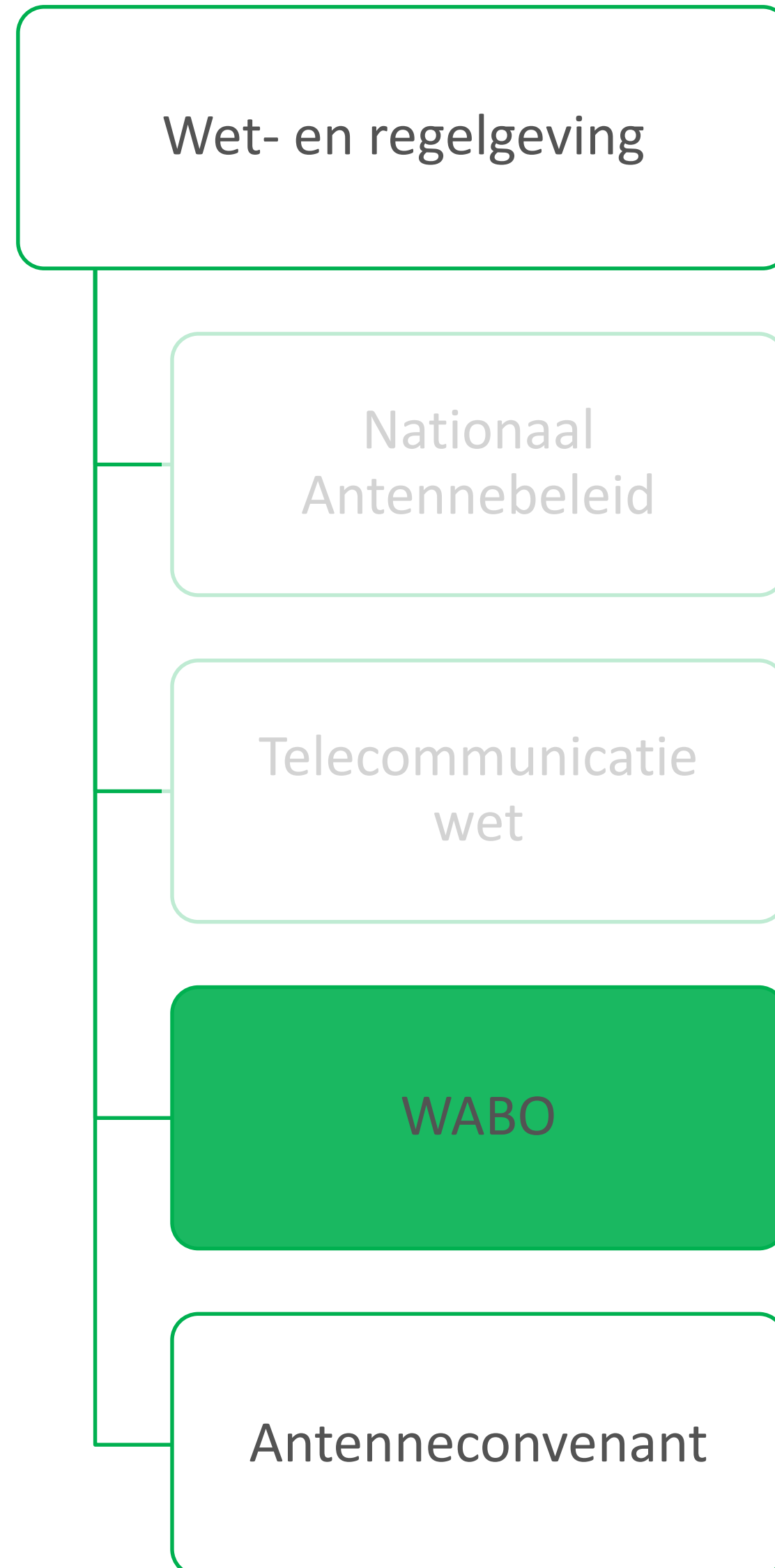

Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

Omgevingsvergunningplichtige activiteiten:

- Bouwen van een bouwwerk
- Afwijken van het bestemmingsplan
- Veranderingen aan een monument
- Activiteit milieu

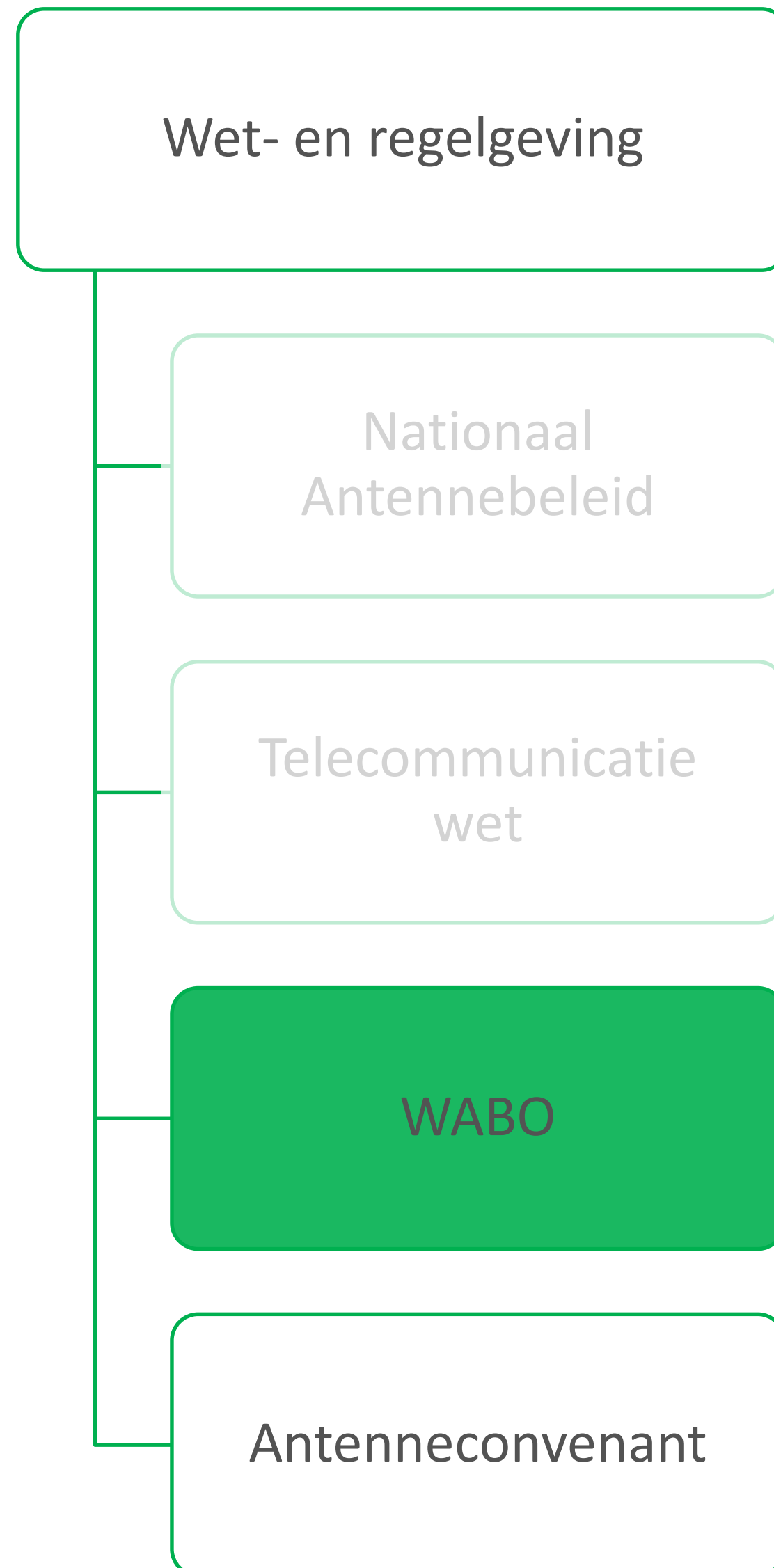
Omgevingsvergunningplichtige activiteiten

Bouwen

- Antenne-installatie > 5 meter (BOR bijlage II, art.2)
- Plaatsing van antenne op monument of in een beschermd dorps- of stadsgezicht

Afwijken van bestemmingsplan

- Gemeente toetst vergunningaanvraag op gemeentelijk beleid
- Sommige gemeenten hebben een antennebeleid
- Antennes vaak niet in bestemmingsplan; masten van 5 tot 40 meter staan op 'kruimellijst' (BOR, bijlage II art. 4)

Omgevingsvergunningplichtige activiteiten

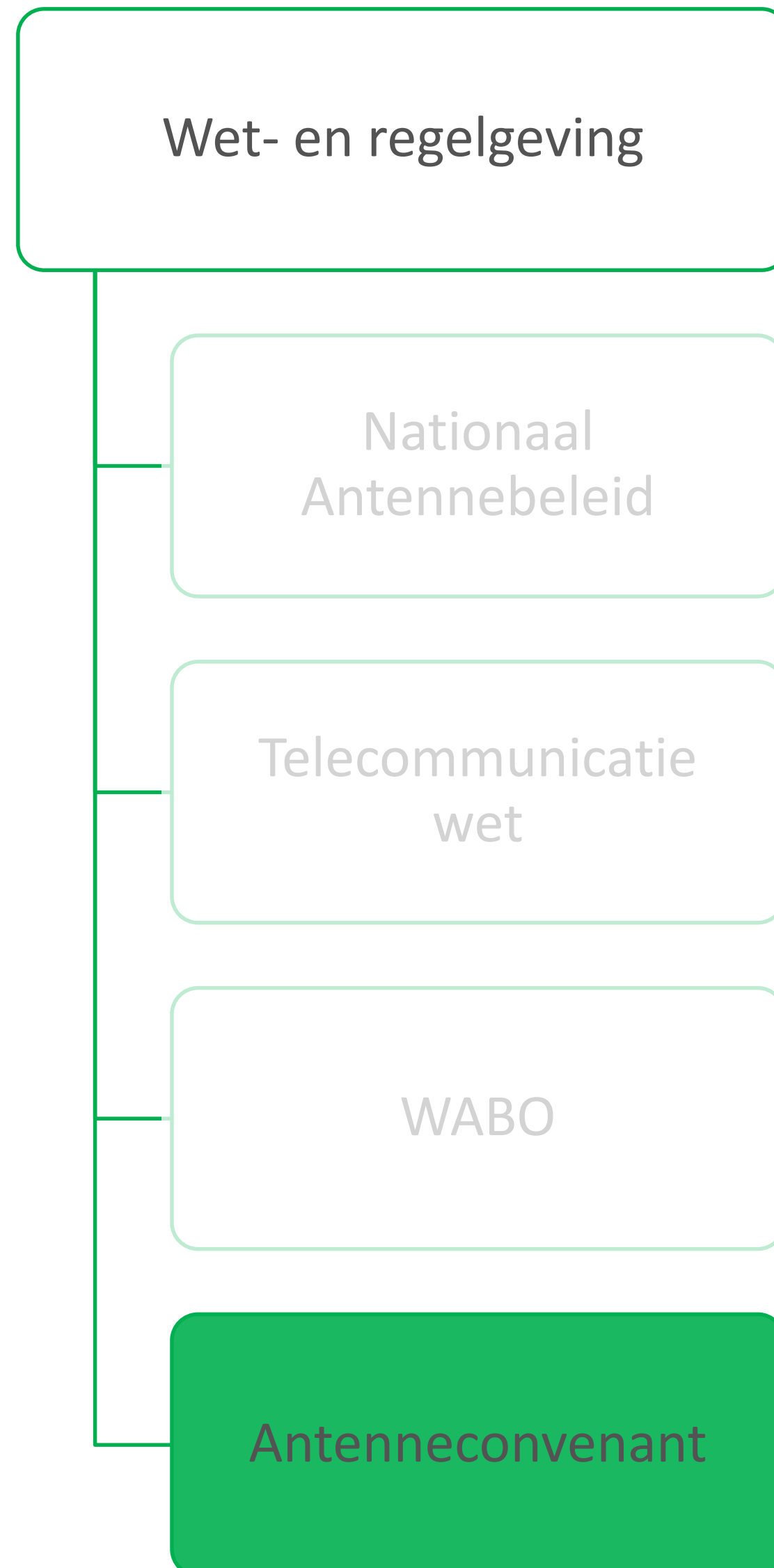
Milieu

Noodzakelijk bij een opgenomen vermogen van meer dan 4 Kw
Meestal gaat het om omroepantennes

Aandachtspunten

- Bij meerdere antenne-installaties in één mast is het opgenomen vermogen per zender leidend
- Geen voorschriften benoemd in de wet (BOR, bijlage I, cat. 20)

Afspraken over vergunningsvrije antennes

Doel

Zorgvuldige en voorspoedige plaatsing van vergunningsvrije antennes

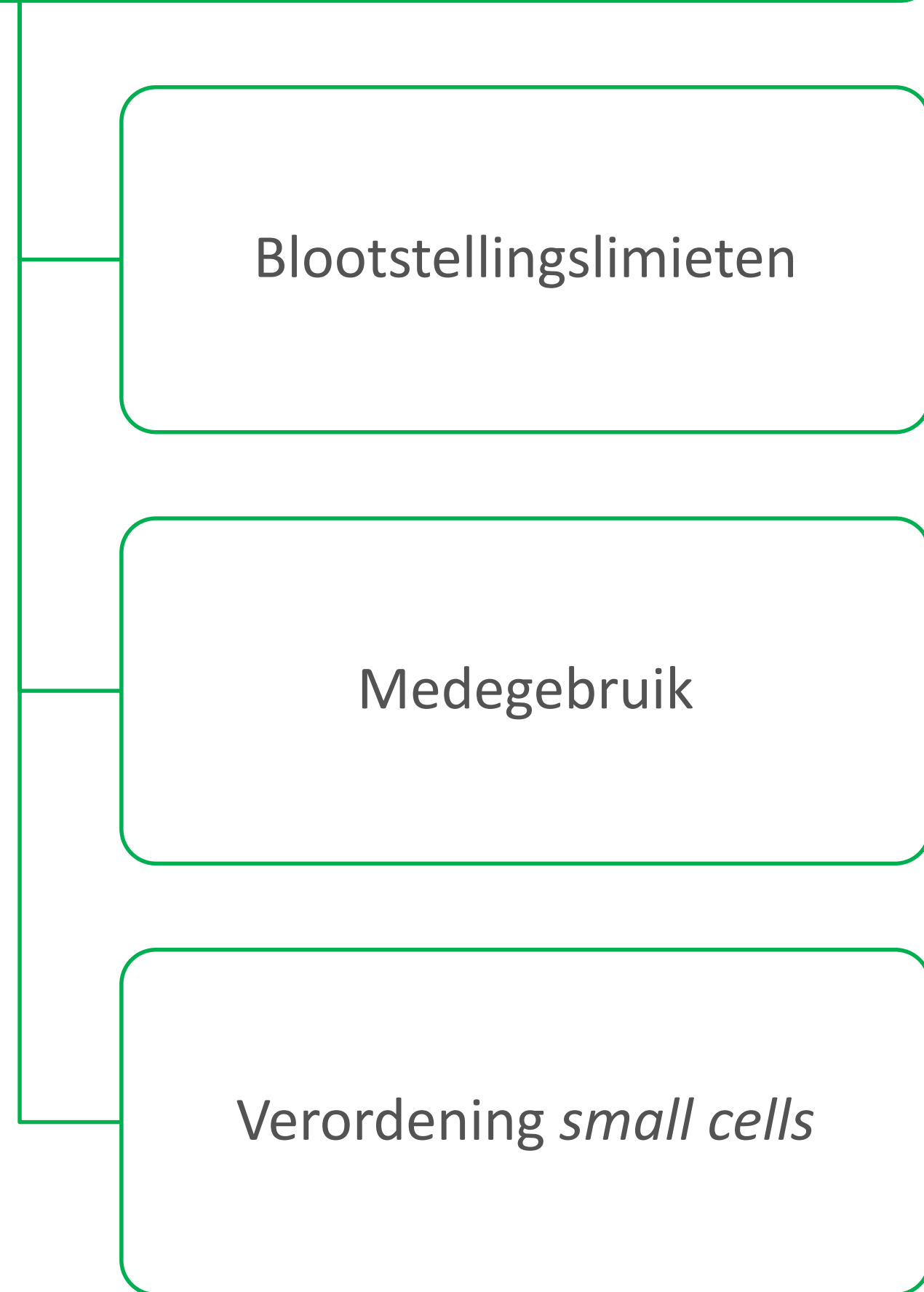
Onderdelen

- Plaatsingsplan
- Visuele inpasbaarheid
- Instemmingsrecht huurders
- Blootstellingslimieten (ICNIRP)

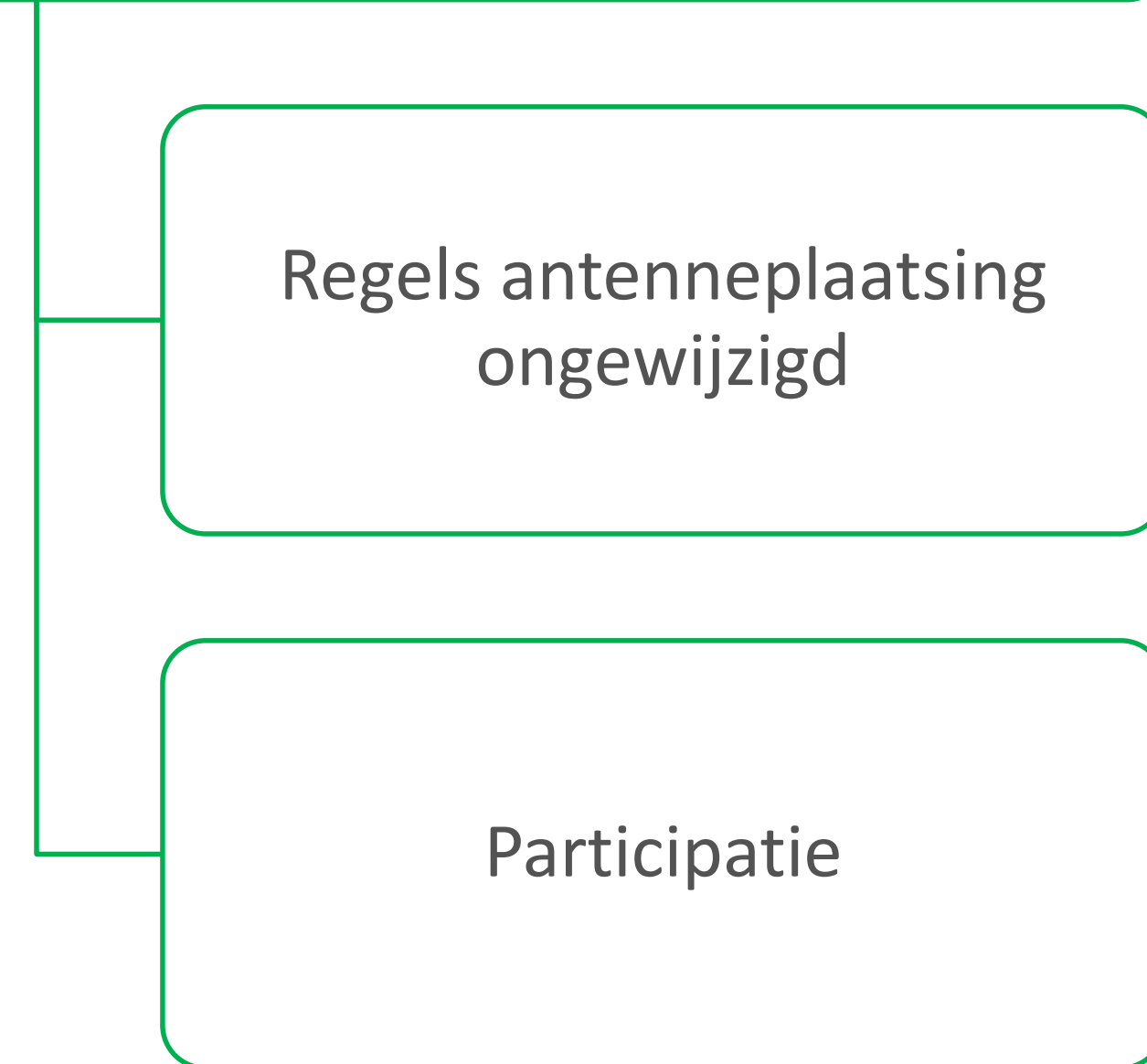

Aanstaande wijzigingen

Implementatie Europese Telecomcode
Telecommunicatiewet

Omgevingswet

Quizvraag: Europa drukt de omvang van een small cell uit in

- **liter**
- **Hoogte x breedte x diepte**
- **Kubieke centimer**
- **kilo**

Aanstaande wijzigingen

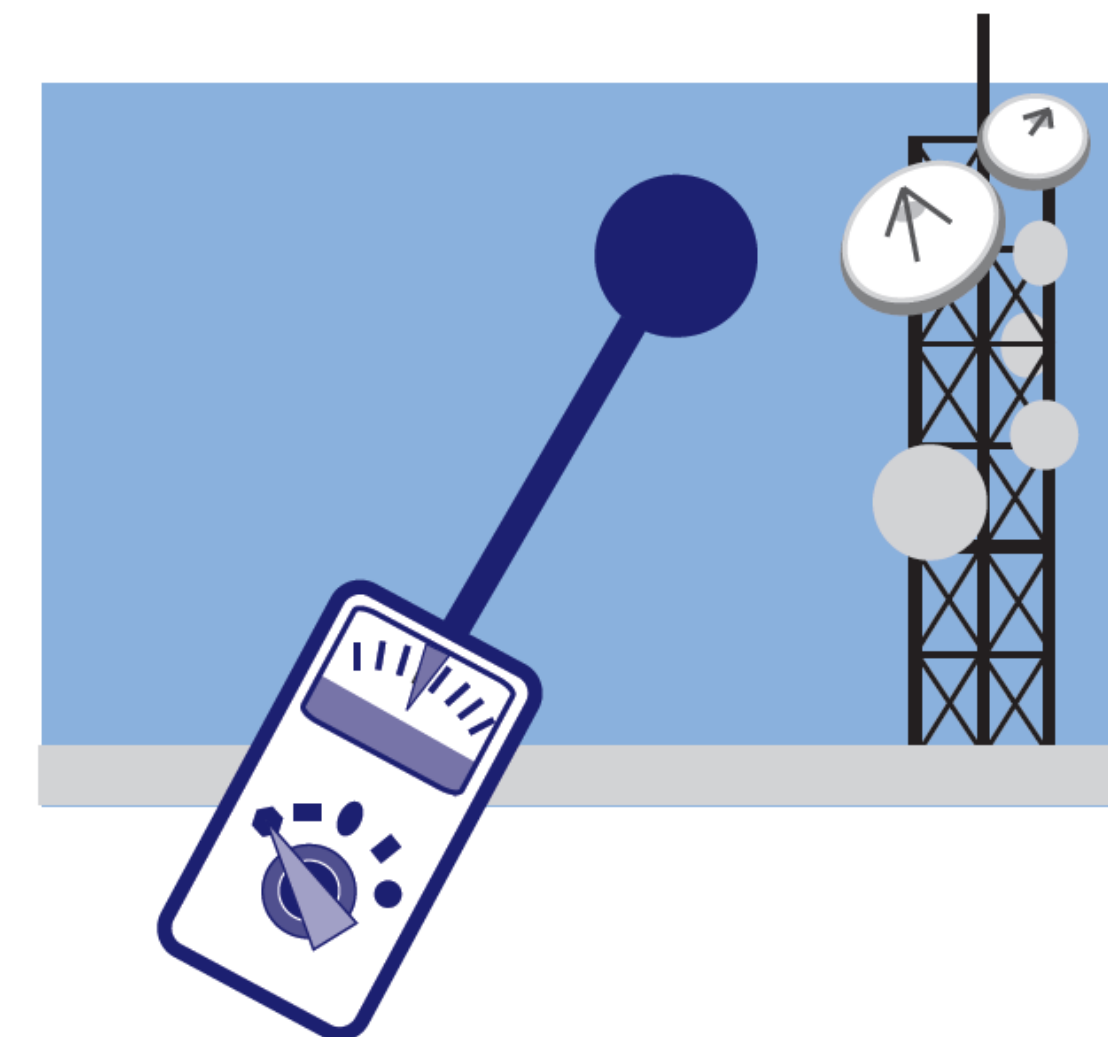
Implementatie Europese Telecomcode
Telecommunicatiewet

Blootstellingslimieten

Medegebruik

Verordening *small cells*

- Uniform landelijk regime
- ICNIRP limieten
- Agentschap Telecom Toezichthouder

Implementatie Europese Telecomcode Telecommunicatiewet

Blootstellingslimieten

Medegebruik

Verordening *small cells*

- *Site-sharing* geldt óók voor mastbeheerders (5a.3 Tw)
- Bepaalde gevallen: opleggen door gemeente van colocatie en het delen van niet-actieve netwerkelementen
- Medegebruik publieke infrastructuur voor small cells

Implementatie Europese Telecomcode
Telecommunicatiewet

Blootstellingslimieten

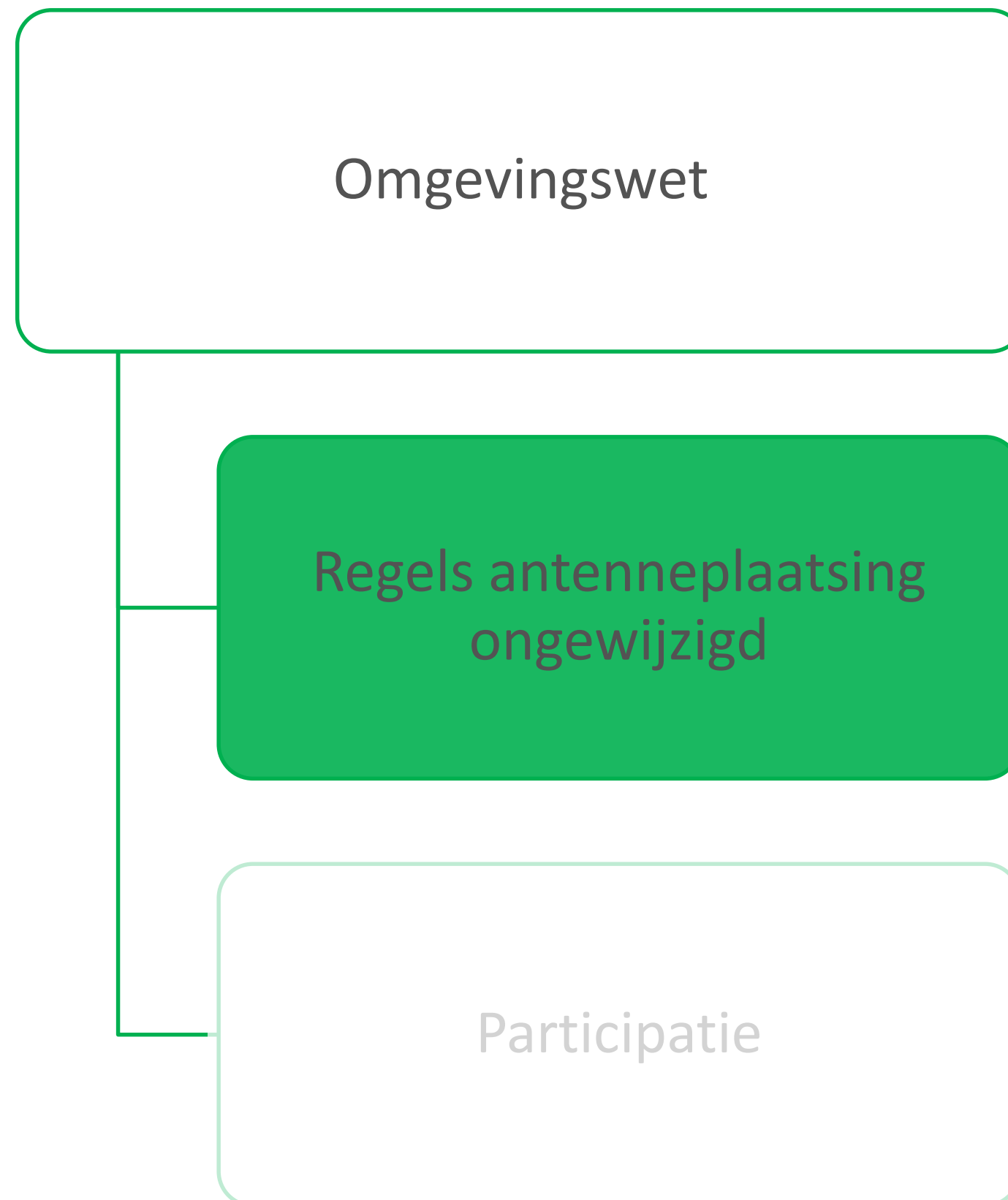
Medegebruik

Verordening small cells

Eigenschappen small cells via aparte EU-verordening:

- Small cell is omgevingsvergunningvrij als
  - volledig geïntegreerd
  - óf
  - omvang max 30 liter
- Zichtbare delen mogen niet opvallen
- Small cells binnen bepaalde ‘installatieklasse’ (zendvermogen)
- Informatieplicht (antenneregister.nl)

- Vergunningsvrij blijft vergunningsvrij
- Geen kruimellijst meer > reguliere procedure voor een Omgevingsplanactiviteit (8 weken)

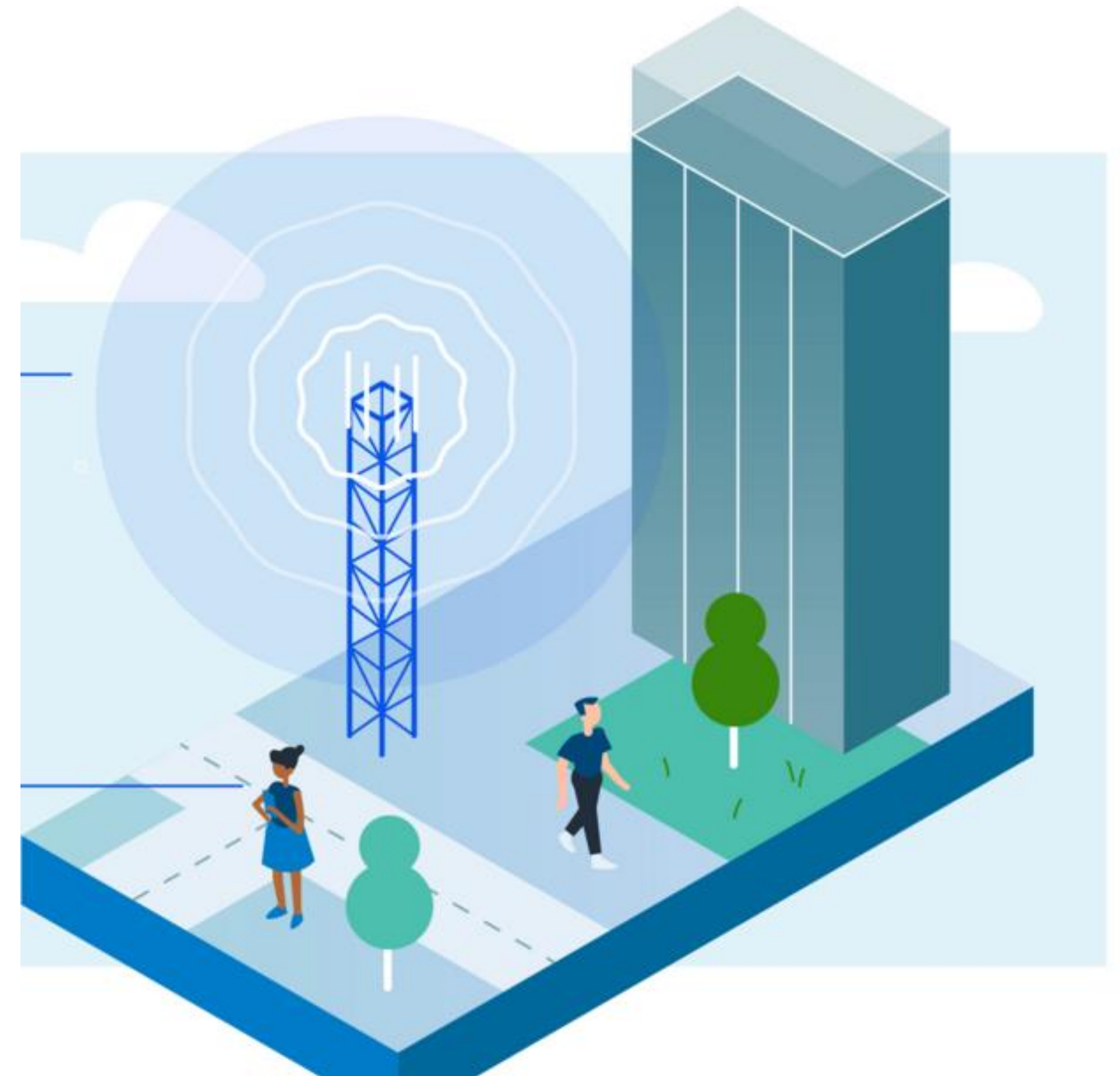
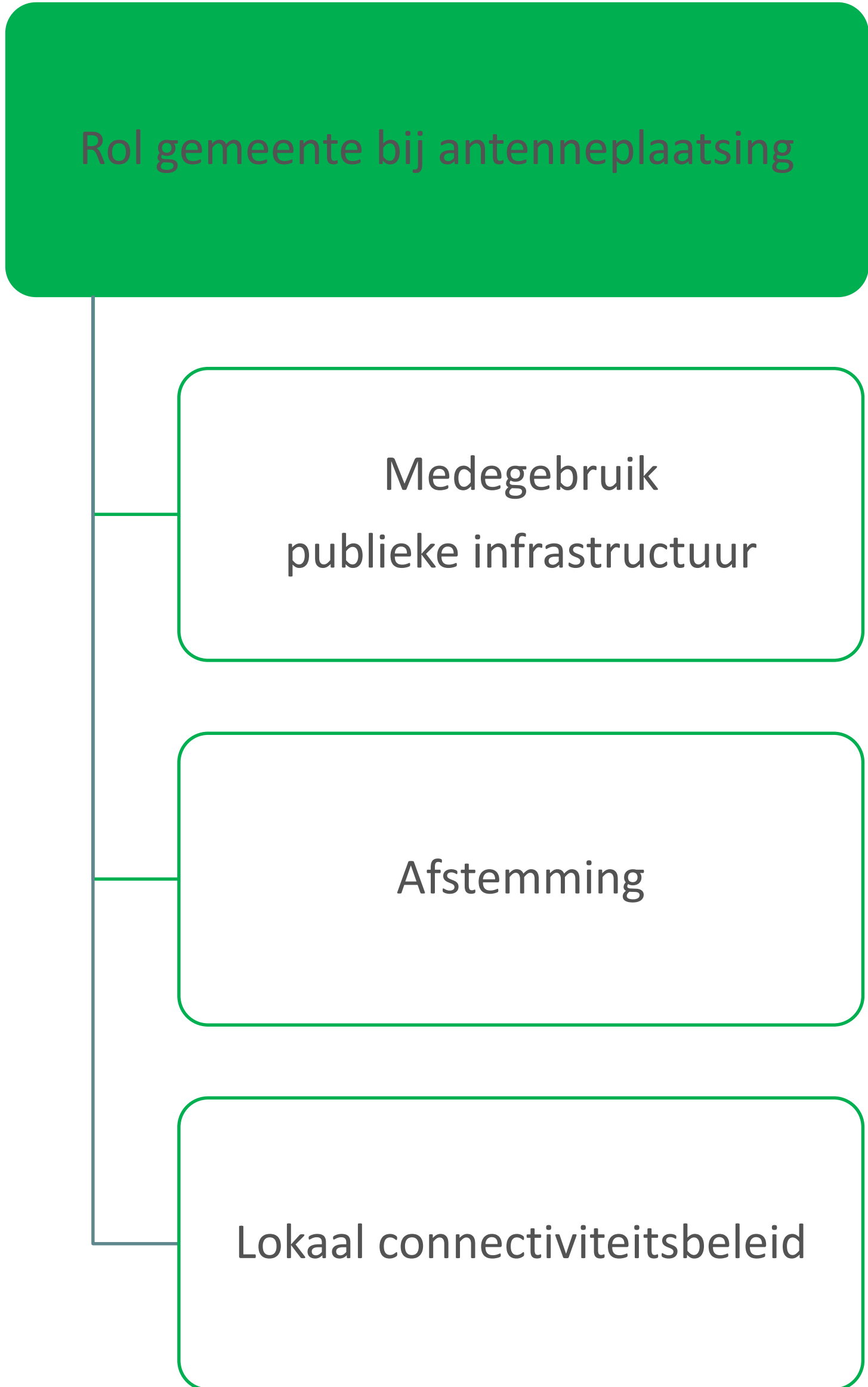
- Meer participatie:
  - aanvrager geeft aan **of en hoe**
  - gemeenteraad kan buitenplanse activiteiten aanwijzen waarbij participatie verplicht is

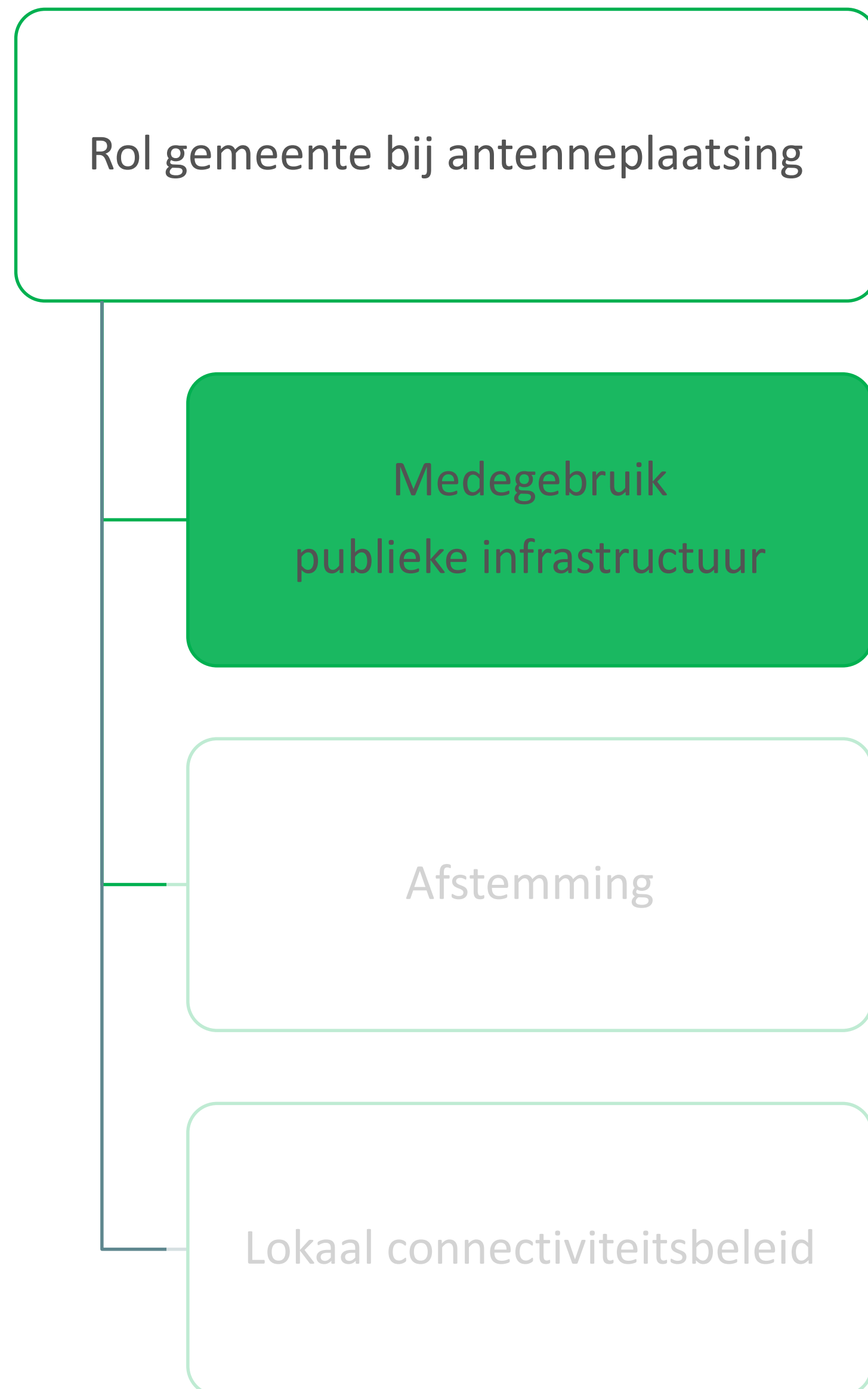
aandeslagmetdeomgevingswet.nl/participatieomgevingswet

Rol lokale overheid

Redelijk verzoek plaatsing small cells

wat?

- Openbare gebouwen
- Publieke infra onder zeggenschap van overheidsinstantie

altijd?

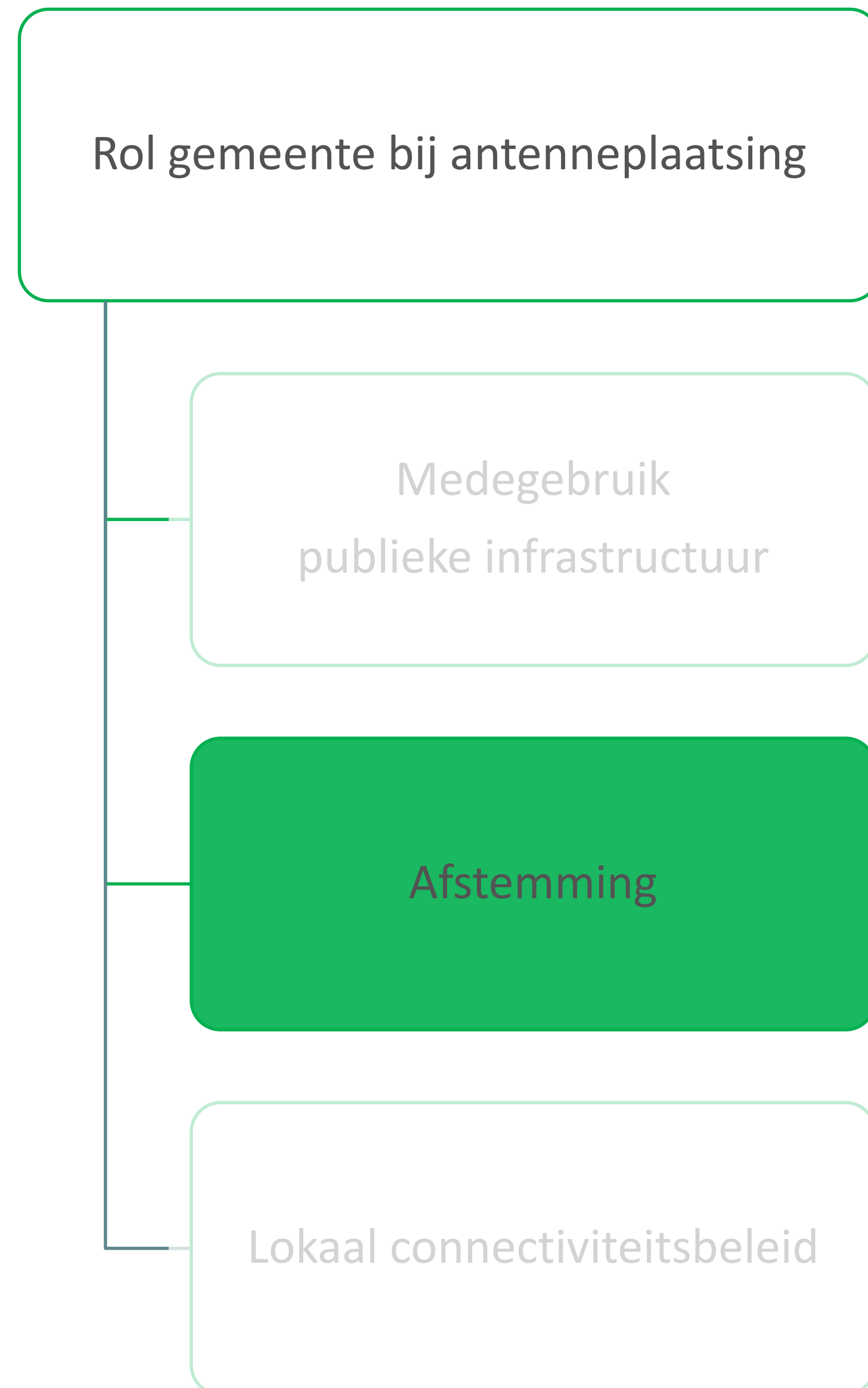
- Weigeren kan op objectieve gronden (bijv. technisch niet geschikt)

kosten gemeente?

- leges + marktconforme vergoeding

lopend onderzoek

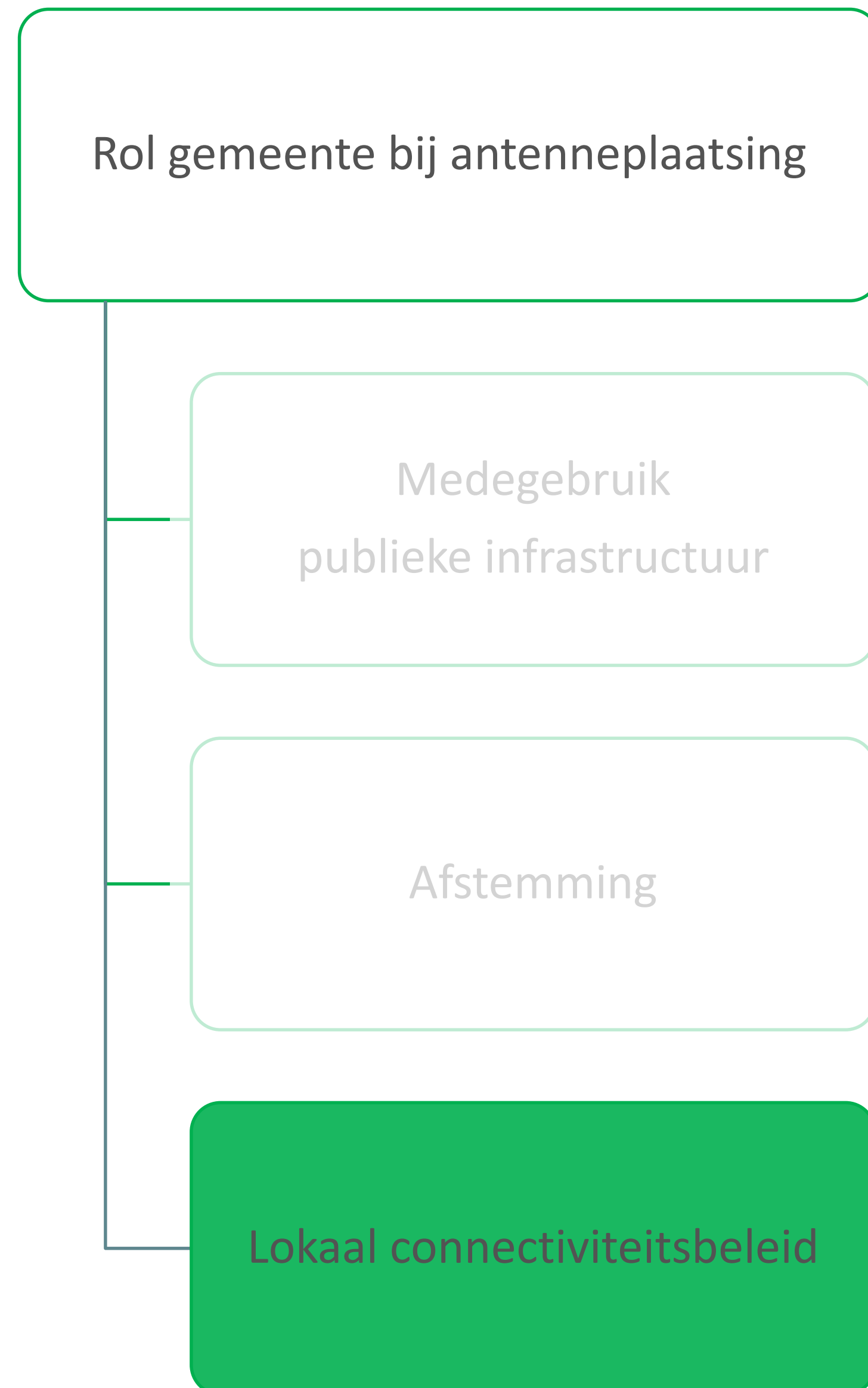
- Bestuurlijke impact analyse
- Toename aantal antennes

Antenneplaatsing

- Plaatsingsplangesprek (Antenneconvenant)
- Handreiking [mobiele bereikbaarheid gemeenten](#)

Voorbeeld inhoud lokaal beleid (ruimtelijke ordening)

- Visie op digitale connectiviteit (vast en mobiel)
- Vergunningsplichtige antennes:
  - Voorkeurslocaties
  - Visuele inpasbaarheid
- Beschikbaarheid publieke infrastructuur
- Rol gemeente bij participatie
- Voorbeeldnota Antennebureau wordt nog aangepast

Handige websites

- [Antennebureau.nl](https://www.antennebureau.nl)
- [Overalsnelinternet.nl](https://www.overalsnelinternet.nl)
- [Kennisplatform.nl](https://www.kennisplatform.nl) (gezondheid)

Nabranders / vragen: info@antennebureau.nl

